

Hoạch định và phát triển NTTS

(Aquaculture planning and development)

TS. Nguyễn Văn Trai

Bộ môn: Quản lý và phát triển nghề cá

Khoa: Thủy sản

Trường Đại học Nông Lâm TP. HCM.

Chương trình (2 tín chỉ lý thuyết)

- **Chương 1:** Tổng quan
  - **Chương 2:** Các nguyên tắc trong quy hoạch
  - **Chương 3:** Công cụ và phương pháp dùng trong quy hoạch
  - **Chương 4:** Trình tự xây dựng dự án quy hoạch phát triển nuôi trồng thủy sản
- **Cách đánh giá:**
    - Kiểm tra: 20%
    - Seminar: 20%
    - Thi: 60%
    - Có mặt ít nhất 80% giờ học (8 buổi học)

Tài liệu tham khảo

- 1- GESAMP (IMO/FAO/UNESCO-IOC/WMO/WHO/IAEA/UN/UNEP Joint Group of Experts on the Scientific Aspects of Marine Environmental Protection, (2001). Planning and Management for Sustainable Coastal Aquaculture Development. *Rep.Stud.GESAMP*, (68): 90 p. (Internet)
- 2- Leung, P., Lee, C. and O'Bryen, P. J., (2007). Species & System Selection for Sustainable Aquaculture. Blackwell Publishing, Iowa, USA. (Tủ sách cá nhân)
- 3- Nash, C. E., (1995). Aquaculture Sector Planning and Management. Fishing News Books, Rome, Italy. (Thư viện trường)
- 4- Pillay, T. V. R., (2004). Aquaculture and the Environment-2nd edition. Blackwell Publishing, Oxford, UK. (Tủ sách cá nhân)
- 5- Pillay, T. V. R. and Kutty, M. N. (2005). Aquaculture Principles and Practices-2nd edition. Blackwell Publishing, Oxford, UK. (Tủ sách cá nhân)
- 6- Bộ thủy sản, (2007). Hướng dẫn Quy hoạch phát triển nuôi trồng thủy sản mặn lợ bền vững cấp tỉnh.

v.v.

Chương 1:

Tổng quan về sự phát triển ngành thủy sản

- 1.1 Vai trò của nuôi trồng thủy sản trong nền kinh tế
- 1.2 Các yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển NTTS
  - Yếu tố môi trường; xã hội; thị trường
- 1.3 Yêu cầu quản lý phát triển hướng bền vững
  - Lợi ích kinh tế, tác động tích cực về mặt xã hội
  - Nuôi thủy sản và tác động môi trường
  - Sử dụng tài nguyên hợp lý
- 1.4 Tiềm năng phát triển ở các hệ sinh thái khác nhau
  - Vùng biển và gần bờ
  - Vùng nước ngọt nội đồng
- 1.5 Chọn lựa giống loài và hệ thống cho phát triển nuôi hướng bền vững

Tại sao phải quy hoạch ngành thủy sản

Quy Hoạch

Phát triển hợp lý

- Sử dụng tài nguyên tối ưu
- Đáp ứng mục tiêu lâu dài
- Hạn chế mâu thuẫn giữa các nhóm sử dụng tài nguyên
- Còn gì nữa ????

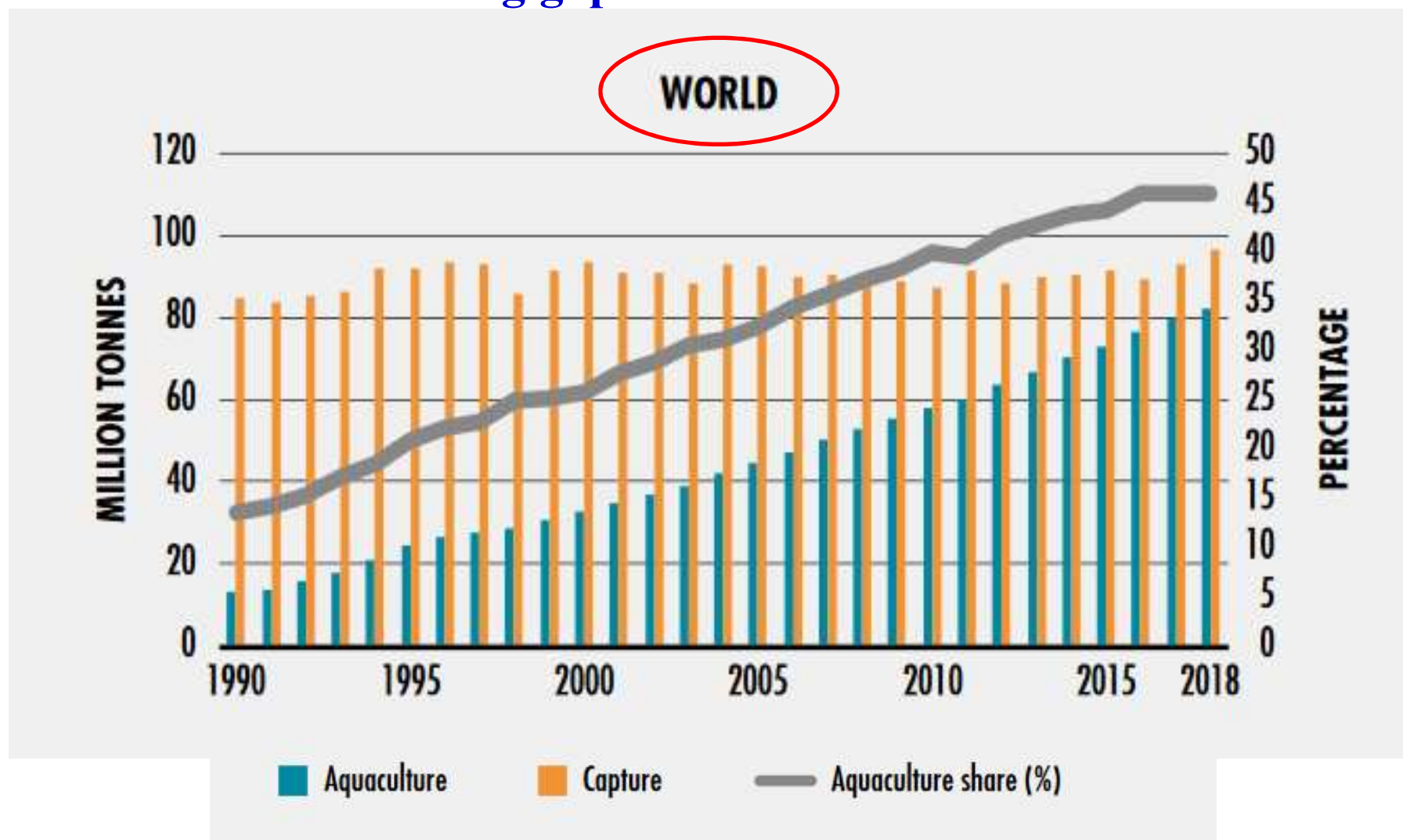
Tại sao chọn nghề nuôi cá

- Nuôi cá để làm gì?

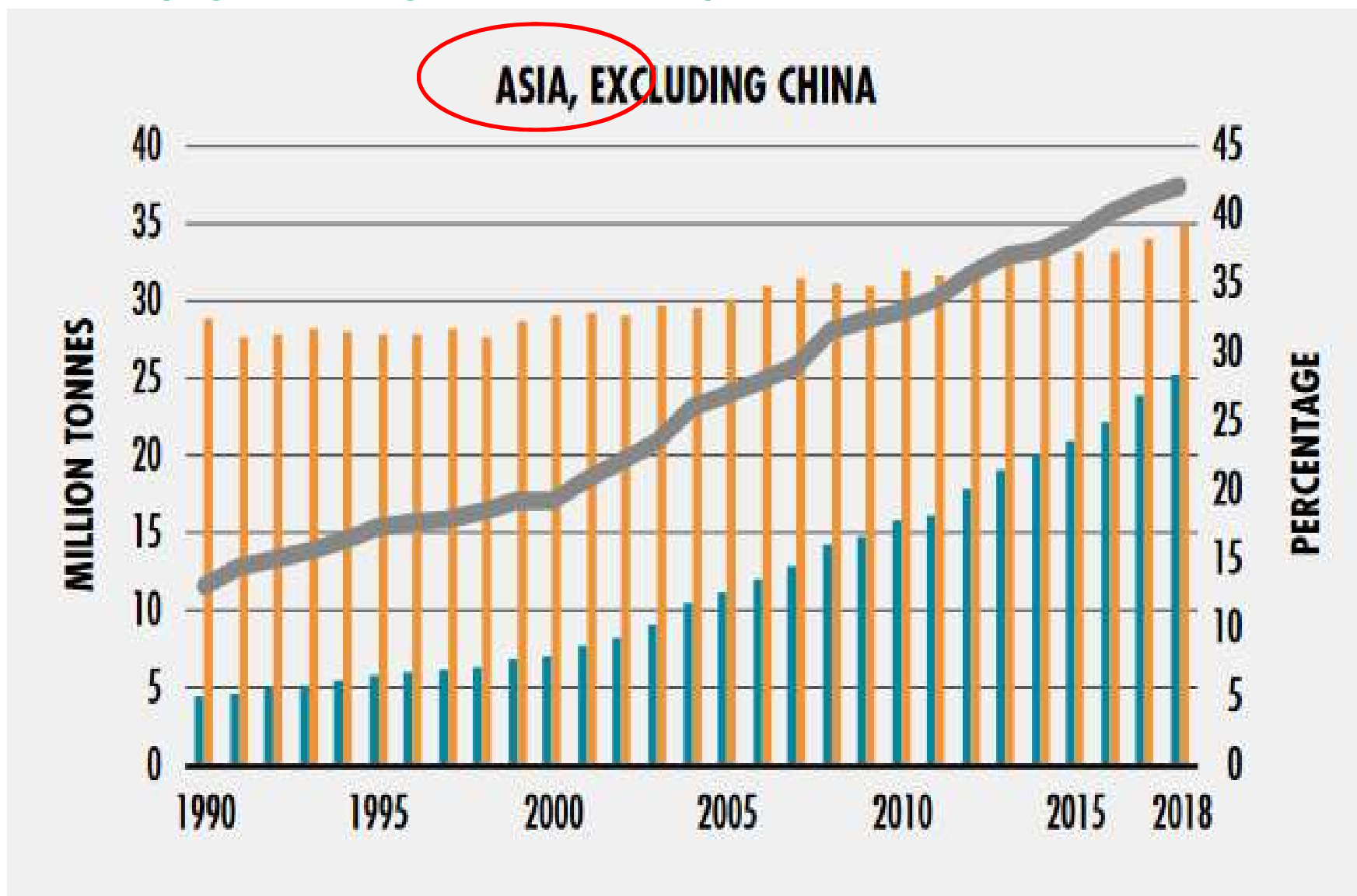
Chương 1: vai trò của NTTS

Đóng góp của NTTS

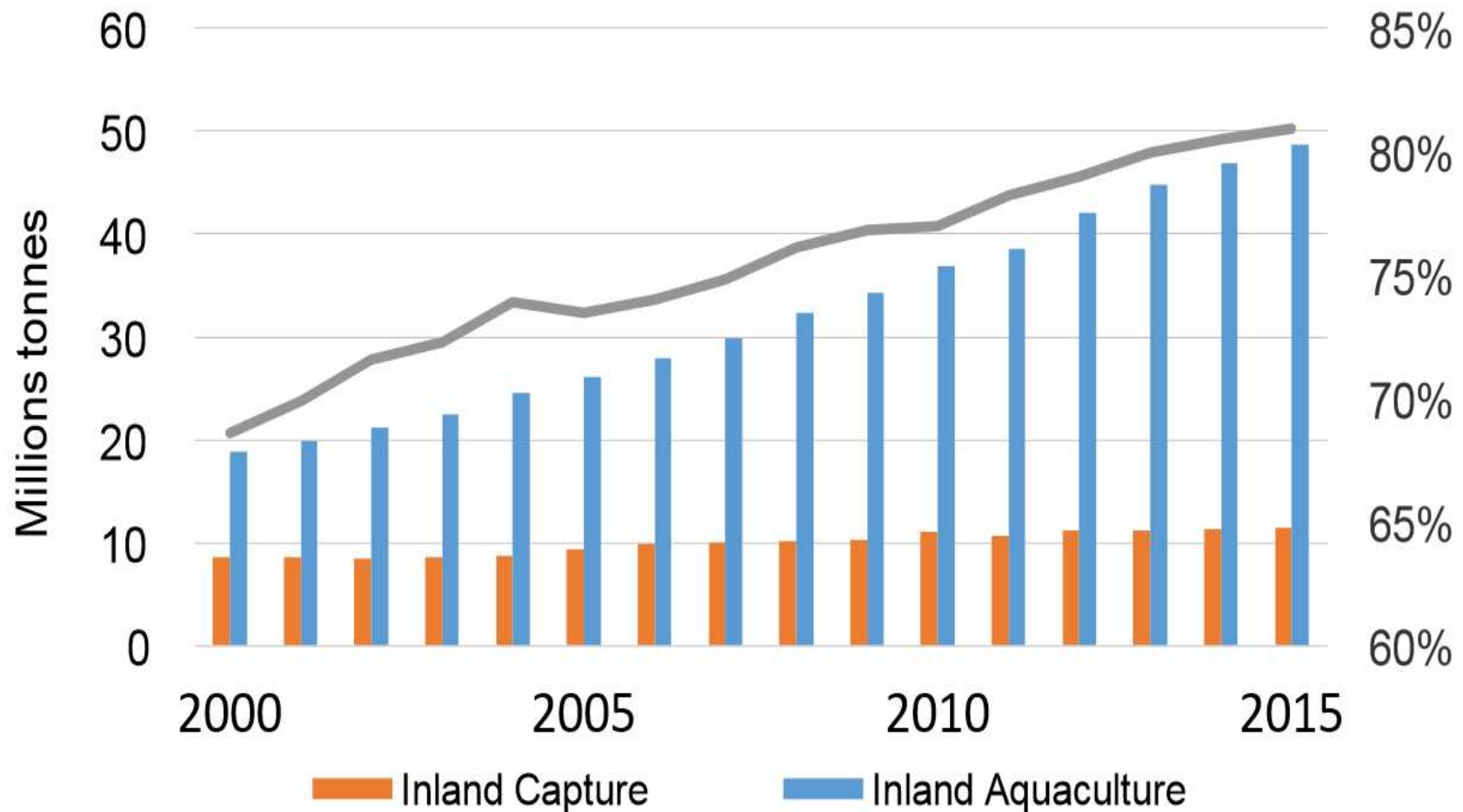
So sánh sản lượng **nuôi trồng** và **đánh bắt** toàn thế giới

Sản lượng nuôi trồng tính theo khu vực

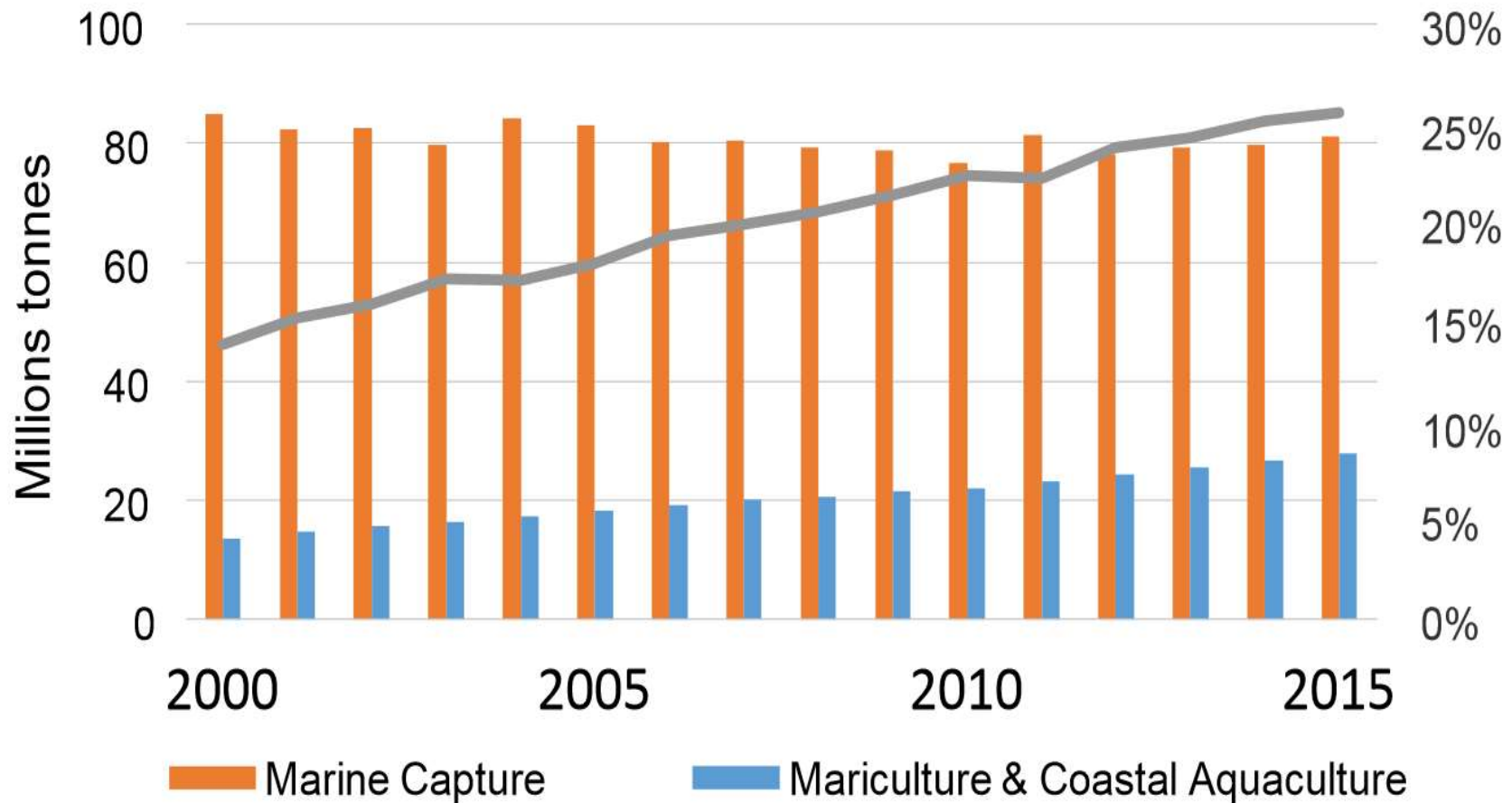

Đóng góp của NTTS

So sánh sản lượng **nuôi trồng** và **đánh bắt** thủy vực nội địa thế giới

Đóng góp của NTTS

So sánh sản lượng **nuôi trồng** và **đánh bắt** vùng biển và nước lợ thế giới

Đóng góp của NTTS

AQUACULTURE PRODUCTION OF MAIN SPECIES GROUPS BY CONTINENT IN 2018

Category	Africa	Americas	Asia (- Cyprus)	Europe (+ Cyprus)	Oceania	World
<i>(thousand tonnes, live weight)</i>						
Inland aquaculture						
1. Finfish	1 893	1 139	43 406	508	5	46 951
2. Crustacea	0	73	3 579	0	0	3 653
3. Molluscs	...	...	207	...	...	207
4. Other aquatic animals	...	1	528	0	...	528
Subtotal	1 893	1 213	47 719	508	6	51 339
Marine and coastal aquaculture						
1. Finfish	291	1 059	3 995	1 892	92	7 328
2. Crustacea	6	888	4 834	0	6	5 734
3. Molluscs	6	640	15 876	680	102	17 304
4. Other aquatic animals	0	...	387	3	0	390
Subtotal	302	2 587	25 093	2 575	200	30 756
All aquaculture						
1. Finfish	2 184	2 197	47 400	2 399	97	54 279
2. Crustacea	6	961	8 414	0	6	9 387
3. Molluscs	6	640	16 083	680	102	17 511
4. Other aquatic animals	0	1	915	3	0	919
Total	2 196	3 799	72 812	3 083	205	82 095

NOTES: 0 = production quantity below 500 tonnes; ... = no production, or production data unavailable.

SOURCE: FAO.

Sản lượng nuôi trồng theo nhóm sản phẩm

Các quốc gia sản xuất nhiều nhất

AQUACULTURE FISH PRODUCTION IN REGIONS, AND BY SELECTED MAJOR PRODUCERS
(thousand tonnes;¹ percentage of world total)

Region/selected countries	1995	2000	2005	2010	2015	2018
Africa	110.2 (0.45%)	399.6 (1.23%)	646.4 (1.46%)	1 285.8 (2.23%)	1 777.6 (2.44%)	2 195.9 (2.67%)
Egypt	71.8 (0.29%)	340.1 (1.05%)	539.7 (1.22%)	919.6 (1.59%)	1 174.8 (1.61%)	1 561.5 (1.90%)
Northern Africa, excluding Egypt	4.4 (0.02%)	4.8 (0.01%)	7.2 (0.02%)	10.0 (0.02%)	23.8 (0.03%)	38.0 (0.05%)
Nigeria	16.6 (0.07%)	25.7 (0.08%)	56.4 (0.13%)	200.5 (0.35%)	316.7 (0.44%)	291.3 (0.35%)
Sub-Saharan Africa, excluding Nigeria	17.4 (0.07%)	29.0 (0.09%)	43.1 (0.10%)	155.6 (0.27%)	262.3 (0.36%)	305.1 (0.37%)
Americas	919.6 (3.77%)	1 423.4 (4.39%)	2 176.9 (4.91%)	2 514.6 (4.35%)	3 274.7 (4.50%)	3 799.2 (4.63%)
Chile	157.1 (0.64%)	391.6 (1.21%)	723.9 (1.63%)	701.1 (1.21%)	1 045.8 (1.44%)	1 266.1 (1.54%)
Rest of Latin America and the Caribbean	283.8 (1.16%)	447.4 (1.38%)	784.5 (1.77%)	1 154.5 (2.00%)	1 615.5 (2.22%)	1 873.6 (2.28%)
North America	478.7 (1.96%)	584.5 (1.80%)	668.5 (1.51%)	659.0 (1.14%)	613.4 (0.84%)	659.6 (0.80%)

Các quốc gia sản xuất nhiều nhất (ngàn tấn-khối lượng tươi)

(thousand tonnes;¹ percentage of world total)

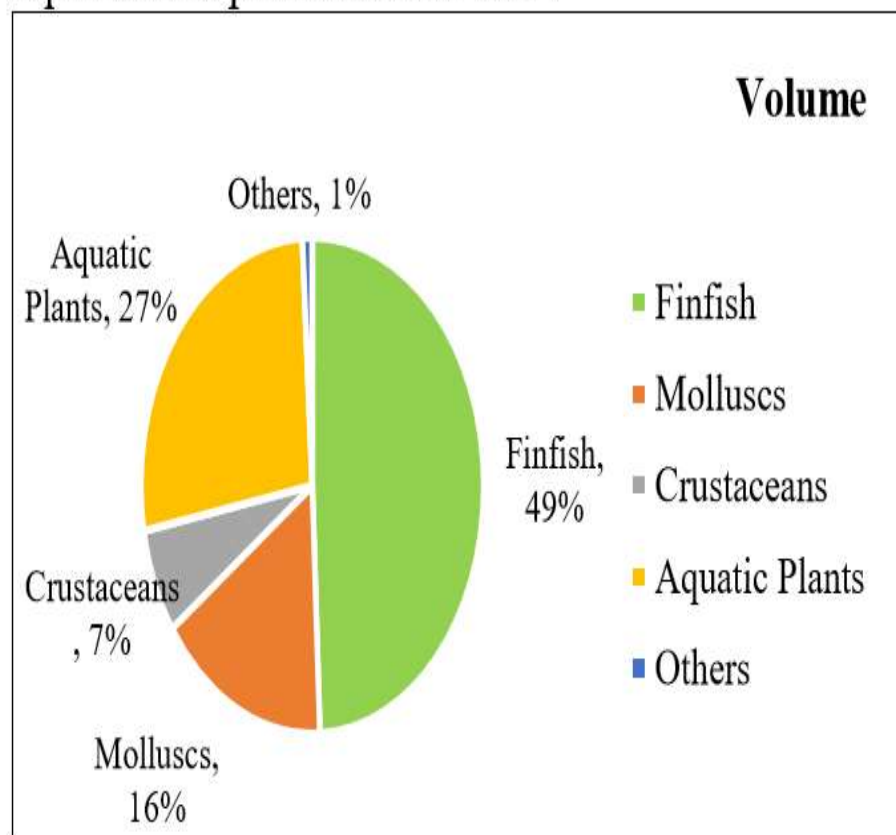
Region/selected countries	1995	2000	2005	2010	2015	2018
Asia (- Cyprus)	21 677.1 (88.90%)	28 420.6 (87.67%)	39 185.9 (88.46%)	51 228.8 (88.72%)	64 591.8 (88.76%)	72 812.2 (88.69%)
China (mainland)	15 855.7 (65.03%)	21 522.1 (66.39%)	28 120.7 (63.48%)	35 513.4 (61.50%)	43 748.2 (60.12%)	47 559.1 (57.93%)
India	1 658.8 (6.80%)	1 942.5 (5.99%)	2 967.4 (6.70%)	3 785.8 (6.56%)	5 260.0 (7.23%)	7 066.0 (8.61%)
Indonesia	641.1 (2.63%)	788.5 (2.43%)	1 197.1 (2.70%)	2 304.8 (3.99%)	4 342.5 (5.97%)	5 426.9 (6.61%)
Viet Nam	381.1 (1.56%)	498.5 (1.54%)	1 437.3 (3.24%)	2 683.1 (4.65%)	3 462.4 (4.76%)	4 134.0 (5.04%)
Bangladesh	317.1 (1.30%)	657.1 (2.03%)	882.1 (1.99%)	1 308.5 (2.27%)	2 060.4 (2.83%)	2 405.4 (2.93%)
Rest of Asia	2 823.4 (11.58%)	3 011.8 (9.29%)	4 581.4 (10.34%)	5 633.1 (9.76%)	5 718.4 (7.86%)	6 220.7 (7.58%)
Europe (+ Cyprus)	1 581.4 (6.49%)	2 052.6 (6.33%)	2 137.3 (4.82%)	2 527.0 (4.38%)	2 948.6 (4.05%)	3 082.6 (3.75%)
Norway	277.6 (1.14%)	491.3 (1.52%)	661.9 (1.49%)	1 019.8 (1.77%)	1 380.8 (1.90%)	1 354.9 (1.65%)
European Union members	1 182.6 (4.85%)	1 402.5 (4.33%)	1 272.4 (2.87%)	1 263.3 (2.19%)	1 263.7 (1.74%)	1 364.4 (1.66%)
Rest of Europe	121.2 (0.50%)	158.7 (0.49%)	203.1 (0.46%)	243.9 (0.42%)	304.0 (0.42%)	363.2 (0.44%)
Oceania	94.2 (0.39%)	121.5 (0.37%)	151.5 (0.34%)	187.8 (0.33%)	178.5 (0.25%)	205.3 (0.25%)
World	24 382.5	32 417.7	44 298.0	57 743.9	72 771.3	82 095.1

¹ Live weight – all cases.

SOURCE: FAO.

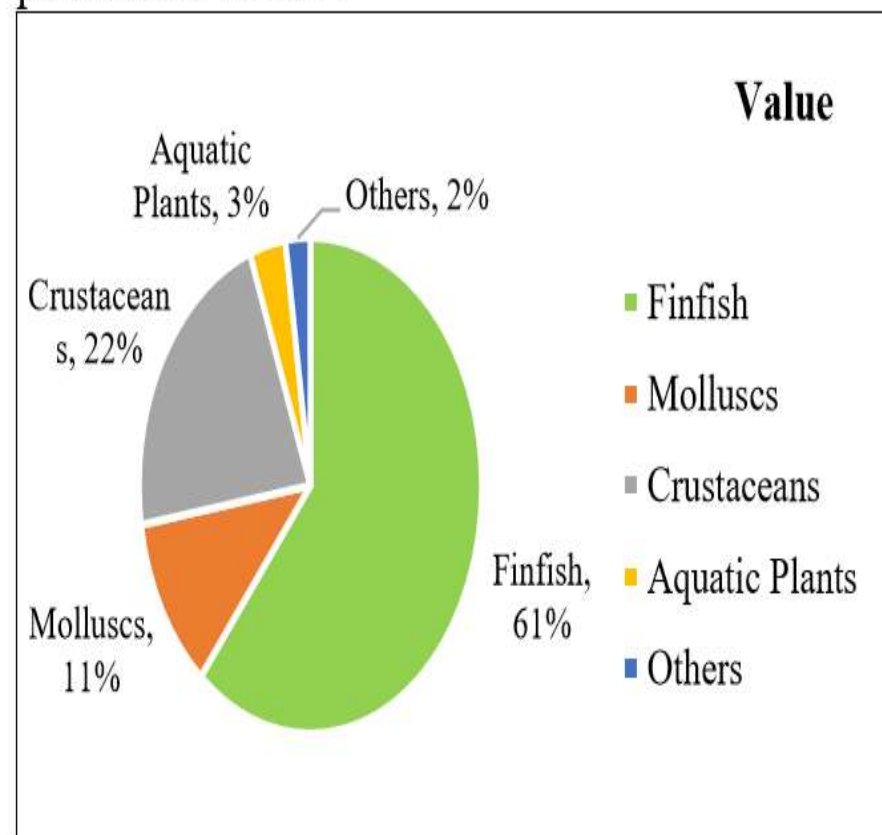
Sản lượng và giá trị của sản phẩm

Figure 3a. Contribution of different aquaculture species categories by volume to the global aquaculture production in 2014

Source: FAO (2016a).

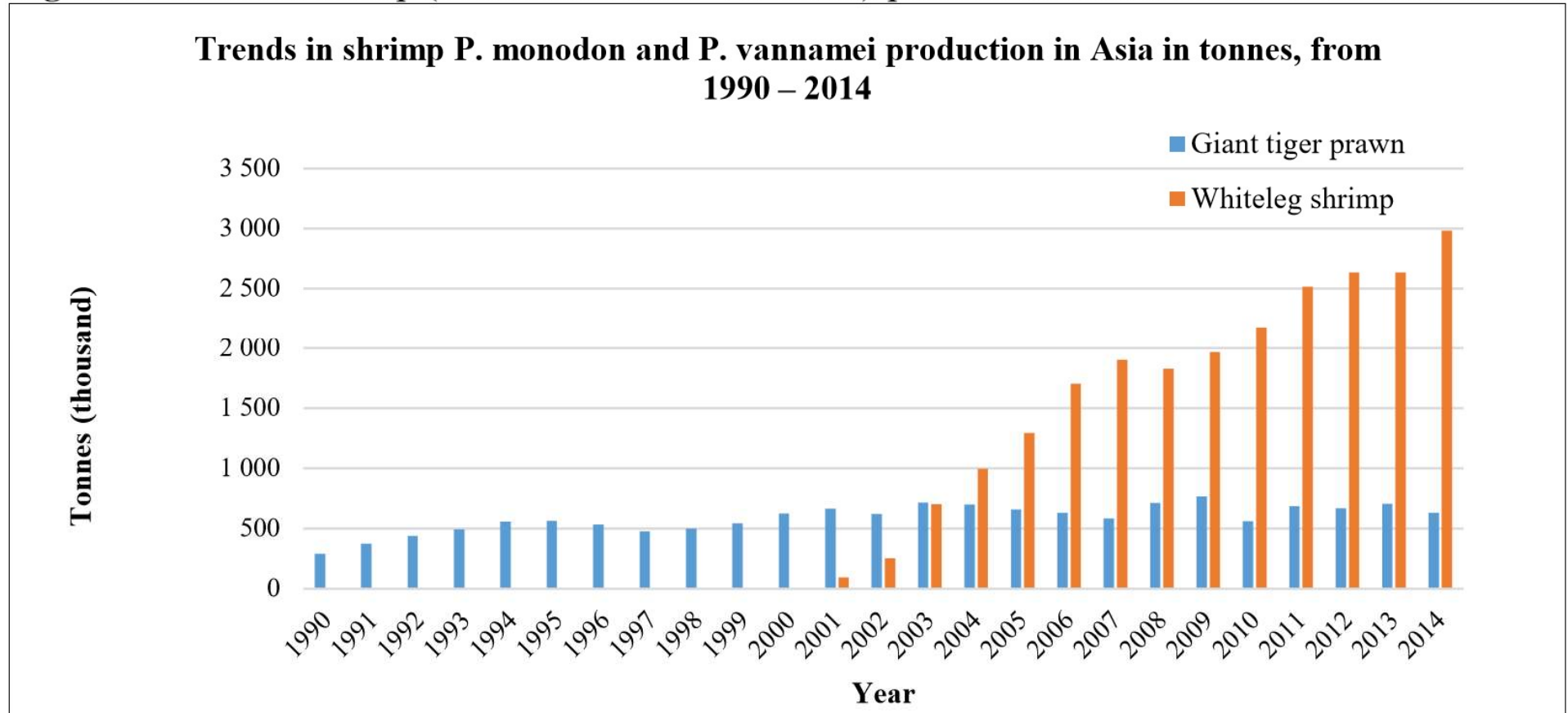
Figure 3b. Contribution of different aquaculture species categories by value to global aquaculture production in 2014

Source: FAO (2016a).

Xu hướng thay đổi loài nuôi

Figure 9. Trends in shrimp (*P. monodon* and *P. vannamei*) production in Asia-Pacific from 1990 to 2014

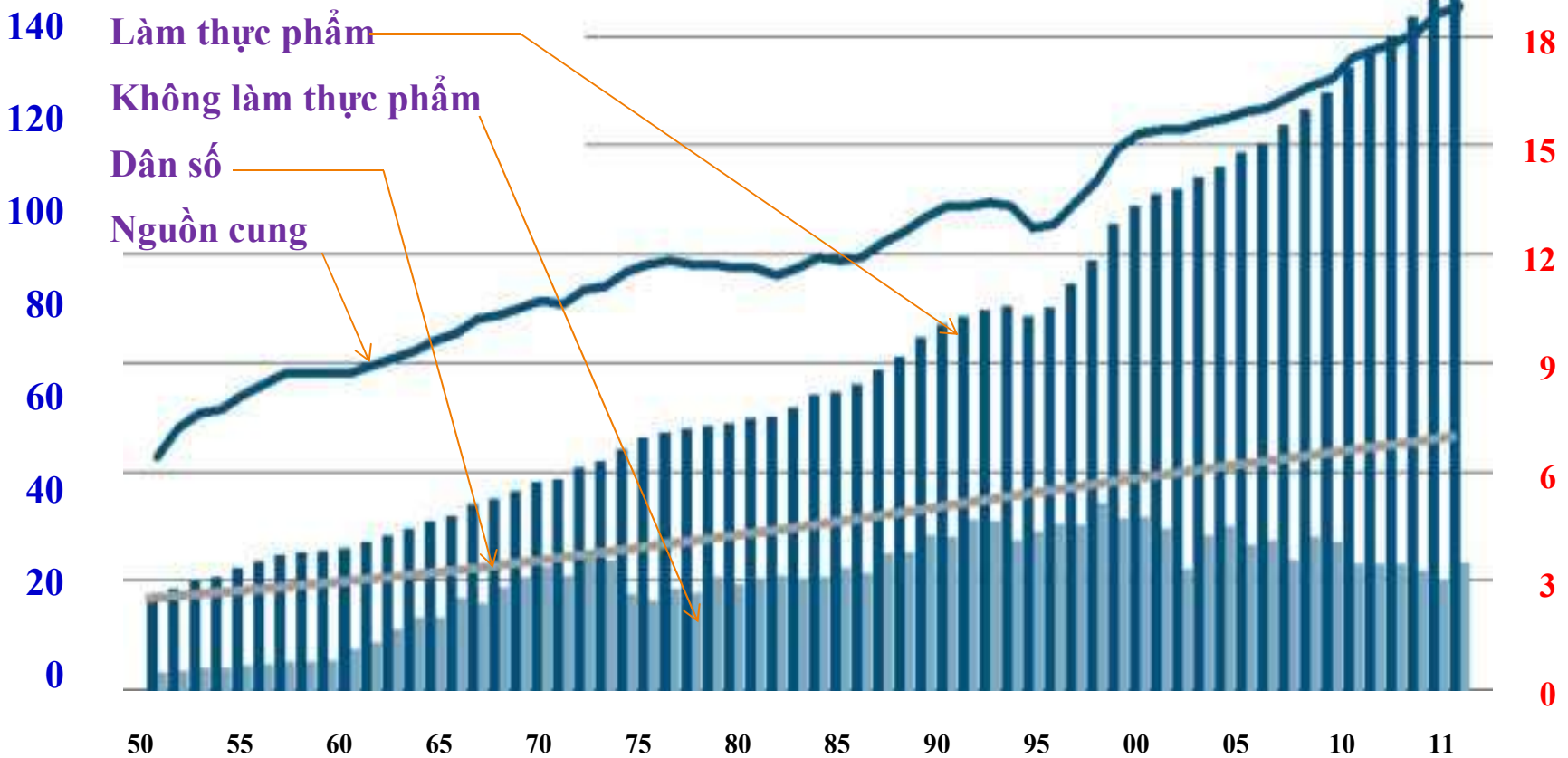

Chương 1: vai trò của NTTS

Lượng tiêu thụ cá (triệu tấn) và nguồn cung (kg/người) (FAO, 2012)

Mức tiêu thụ
(triệu tấn)

Dân số (tỉ người) và
nguồn cung (kg/người)

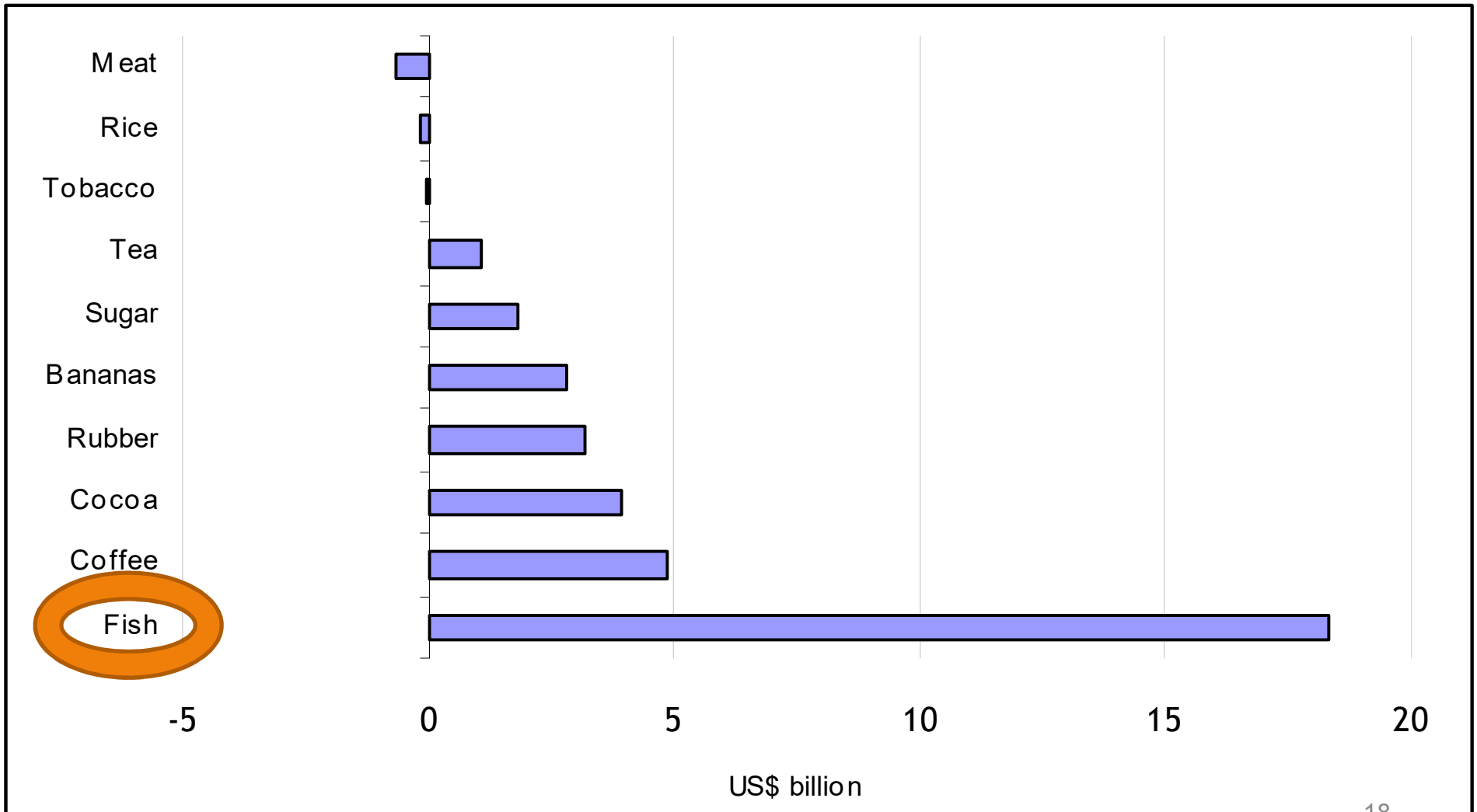
Ai được ăn?

Ai không được
ăn?

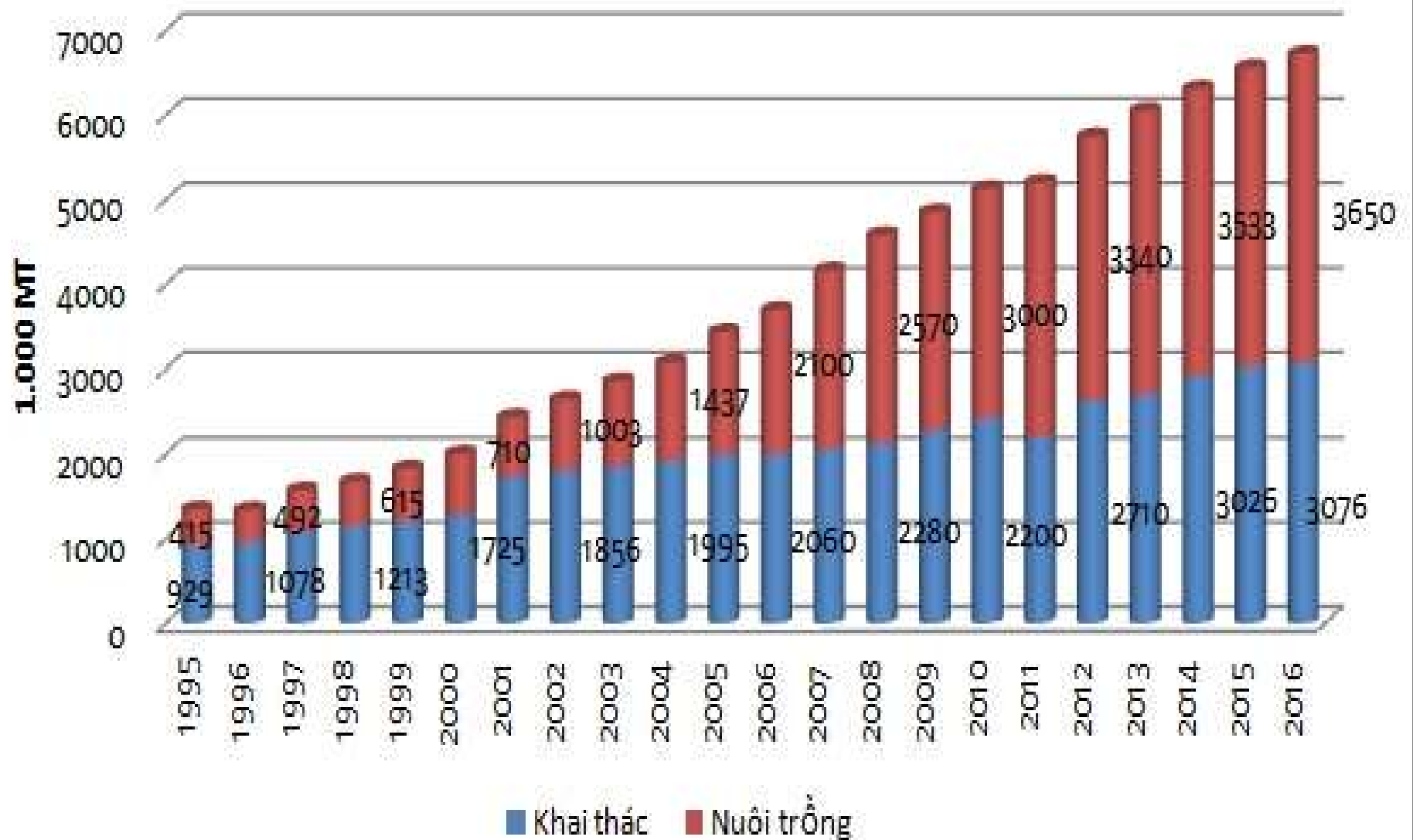

Chương 1: vai trò của NTTS

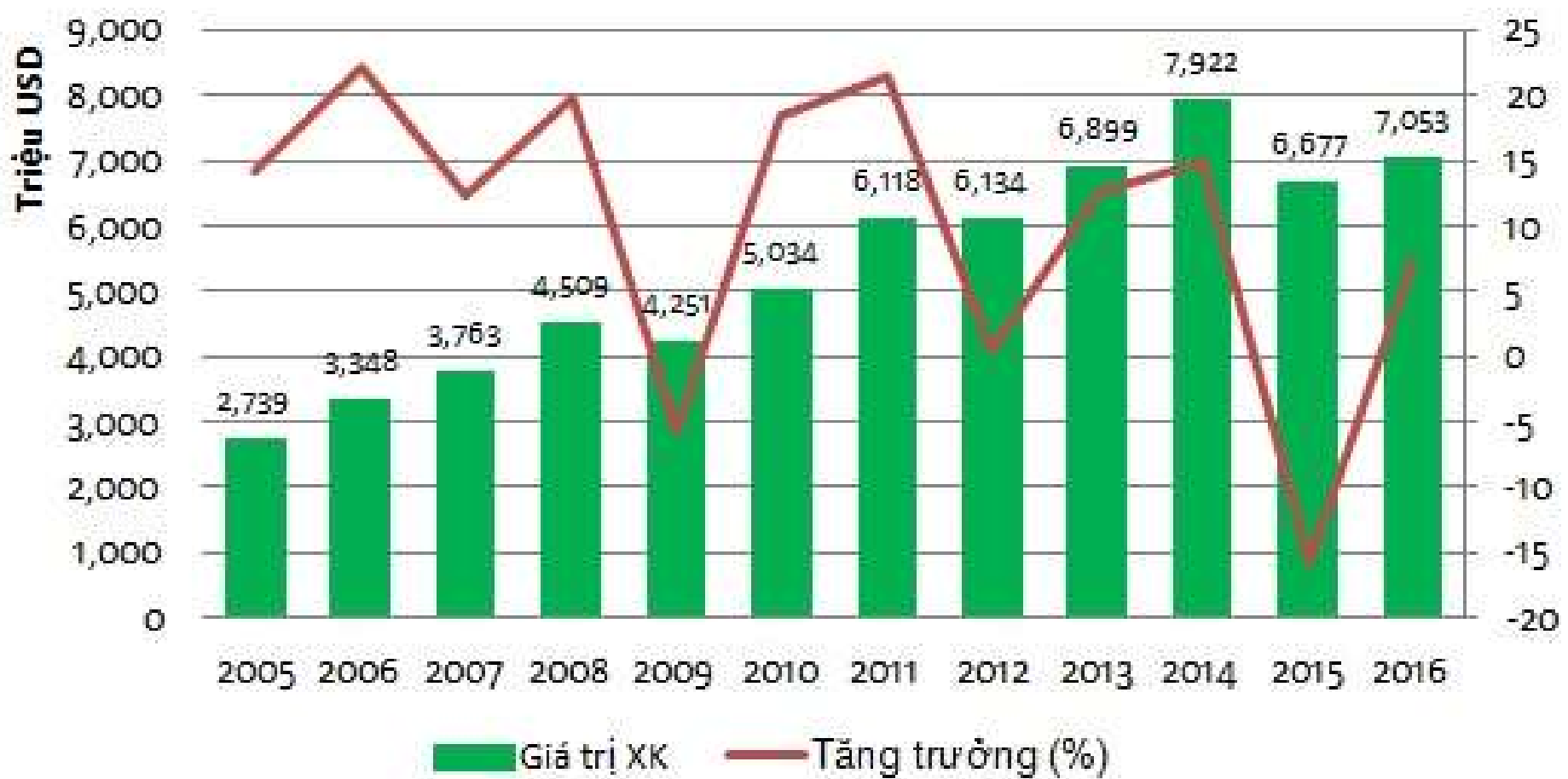
Giá trị hàng xuất khẩu giữa các ngành khác nhau
(các nước đang phát triển)

Sản lượng nuôi trồng và khai thác thủy sản Việt Nam

Xuất khẩu thủy sản Việt Nam năm 2005- 2016

Kết quả SX thủy sản 2016 của Việt Nam

(S.lượng 1000 tấn; d.tích 1000 ha)

Chỉ tiêu	Kế hoạch 2016	Thực hiện 2016	Tăng trưởng /2015
Sản lượng nuôi trồng	3.700	3.650	1,9
Tôm nước lợ	680	650	3,2
Cá tra	1.150	1.150	-5,6
Diện tích nuôi	1.300	1.300	4,0
Tôm nước lợ	695	700	1,5
Cá tra	5,1	5,05	-1

Chương 1: vai trò của NTTS

Triển vọng nghề nuôi

- Tiềm năng điều kiện tự nhiên
- Lợi thế con người?
- Chính sách thuận lợi?

Những thách thức cho nuôi trồng thủy sản

**Thách thức nào cho
nuôi trồng thủy sản???**

Chương 1: Yêu cầu quản lý phát triển bền vững

- **Nuôi trồng thủy sản và tác động môi trường**

Nước thải từ hệ thống ao

(Queensland, Australia)

Chương 1: Yêu cầu quản lý phát triển bền vững

Nước thải từ hệ thống ao

(Queensland, Australia)

Chương 1: Yêu cầu quản lý phát triển bền vững

Vấn đề sử dụng các hệ sinh thái thủy sinh và vùng ngập nước

Chương 1: Yêu cầu quản lý phát triển bền vững

Sự phá hủy các hệ sinh thái nhạy cảm

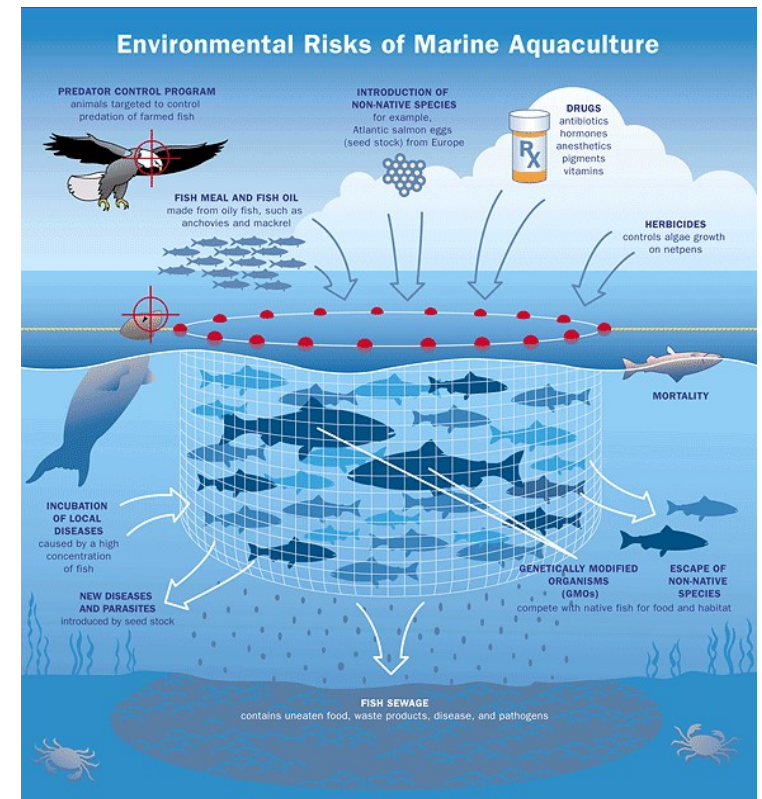

Chuyển đổi sử dụng đất

Chương 1: Yêu cầu quản lý phát triển bền vững

Tác động xấu lên môi trường

Những thách thức cho nuôi trồng thủy sản (tt)

- Làm sao tạo được môi trường thuận lợi cho NTTS phát triển?

Môi trường cho sự phát triển:

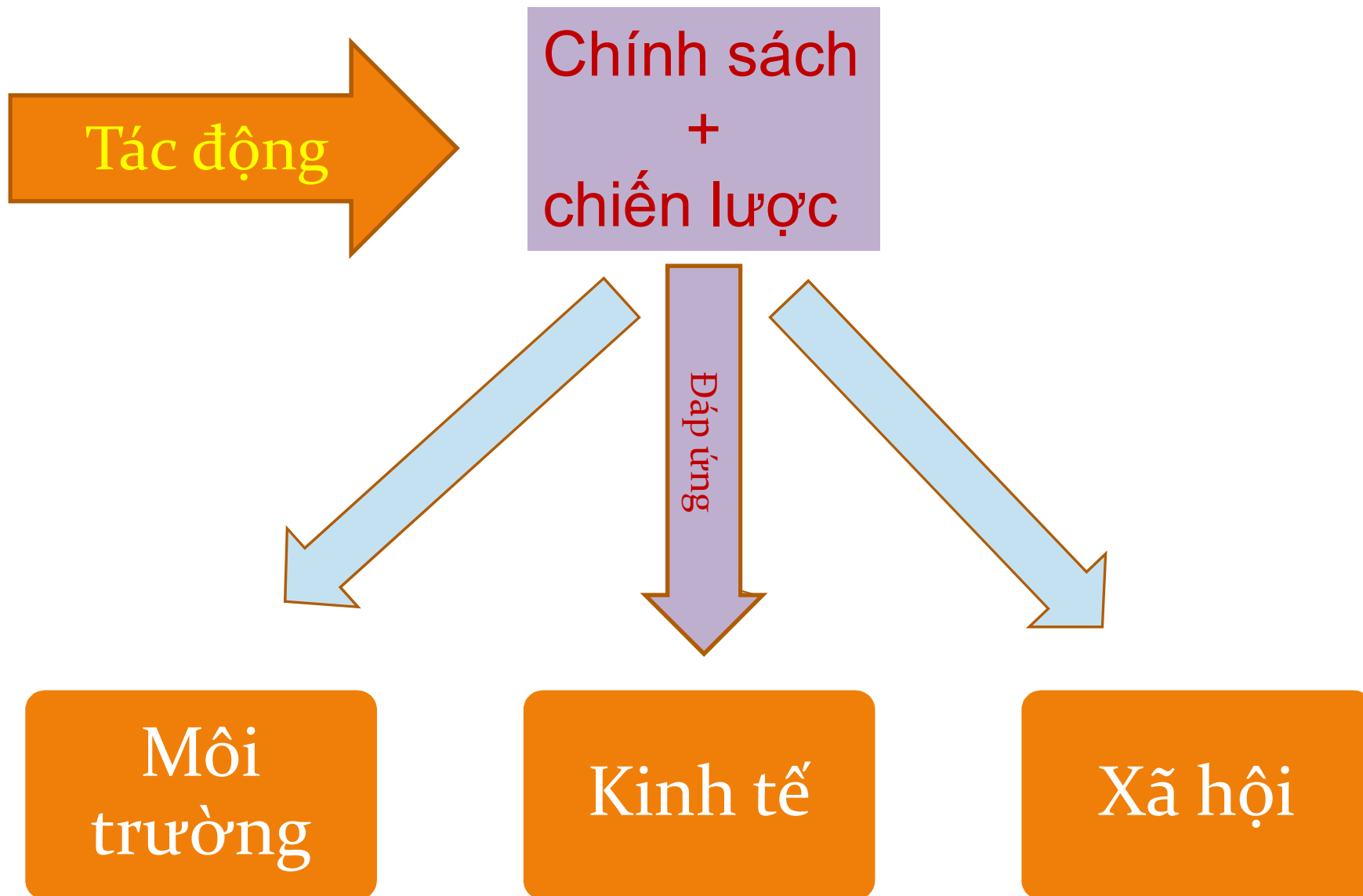
- a. Chính sách và khung pháp lý
- b. Biện pháp kỹ thuật
- c. Chất lượng sản phẩm, an toàn thực phẩm và thương mại
- d. Kênh thông tin
- e. Nguồn tài chính

a. Chính sách và khung pháp lý

- *Điểm yếu:*

- Thường đầu tư sản xuất ở nông thôn rất hạn chế
- Chưa lưu ý đầy đủ đến các khía cạnh khác nhau trong tác động môi trường
- Theo kinh nghiệm, tác động xấu thường liên quan đến khung pháp lý yếu
- Cơ sở hạ tầng và các dịch vụ chưa được quan tâm phát triển đúng mức.

Chương 1: Yêu cầu quản lý phát triển bền vững

a. Chính sách và khung pháp lý (tt)

- **Tác động:**
  - Đáp ứng yêu cầu mới của NTTS:
    - Nâng cao năng lực về mặt pháp lý
    - Chính sách quốc gia
    - Có cơ quan đầu ngành
    - Khung pháp lý riêng
    - Sự tham gia đa thành phần và đa lĩnh vực
    - Thông tin đầy đủ.

b. Biện pháp kỹ thuật

- **Truyền thống:**
  - Canh tác kết hợp
  - Phát triển thức ăn tự nhiên
- **Hiện đại:**
  - Nâng cao hiệu quả sử dụng thức ăn (balance diet; improve FCR)
  - Sản xuất giống nhân tạo (stable)
  - Di truyền chọn giống đáp ứng yêu cầu sản xuất (genetic solutions;)
  - Quản lý bệnh: sử dụng thuốc/kháng sinh/vaccines
  - Thiết kế hệ thống nuôi: trang thiết bị, thiết kế lồng bè, v.v.

c. Chất lượng sản phẩm, an toàn thực phẩm, thương mại

- **Về mặt chất lượng sản phẩm:**
  - Yêu cầu nghiêm ngặt ở thị trường xuất khẩu
  - Thị trường nội địa cũng ngày càng nghiêm khắc
  - Đòi hỏi kênh phân phối tốt hơn để mang sản phẩm đến với nhiều đối tượng người tiêu dùng nội địa
  - Tăng giá trị sản phẩm bằng con đường chất lượng và an toàn thực phẩm.

d. Kênh thông tin

- Thiếu thông tin thương mại: ví dụ thiếu thông tin phân biệt sản phẩm khai thác hay nuôi trồng
- Thiếu dữ liệu: do điều kiện nông thôn và nông hộ nhỏ
- Thiếu dữ liệu về tác động môi trường và xã hội trong hoạt động sản xuất
- Cần có dữ liệu đầy đủ (điều kiện KT-XH, thông tin thương mại thị trường, tác động môi trường) đáp ứng yêu cầu về việc quyết định về mặt chính sách:
  - Thị trường
  - Kỹ thuật
  - Phân bổ kinh phí

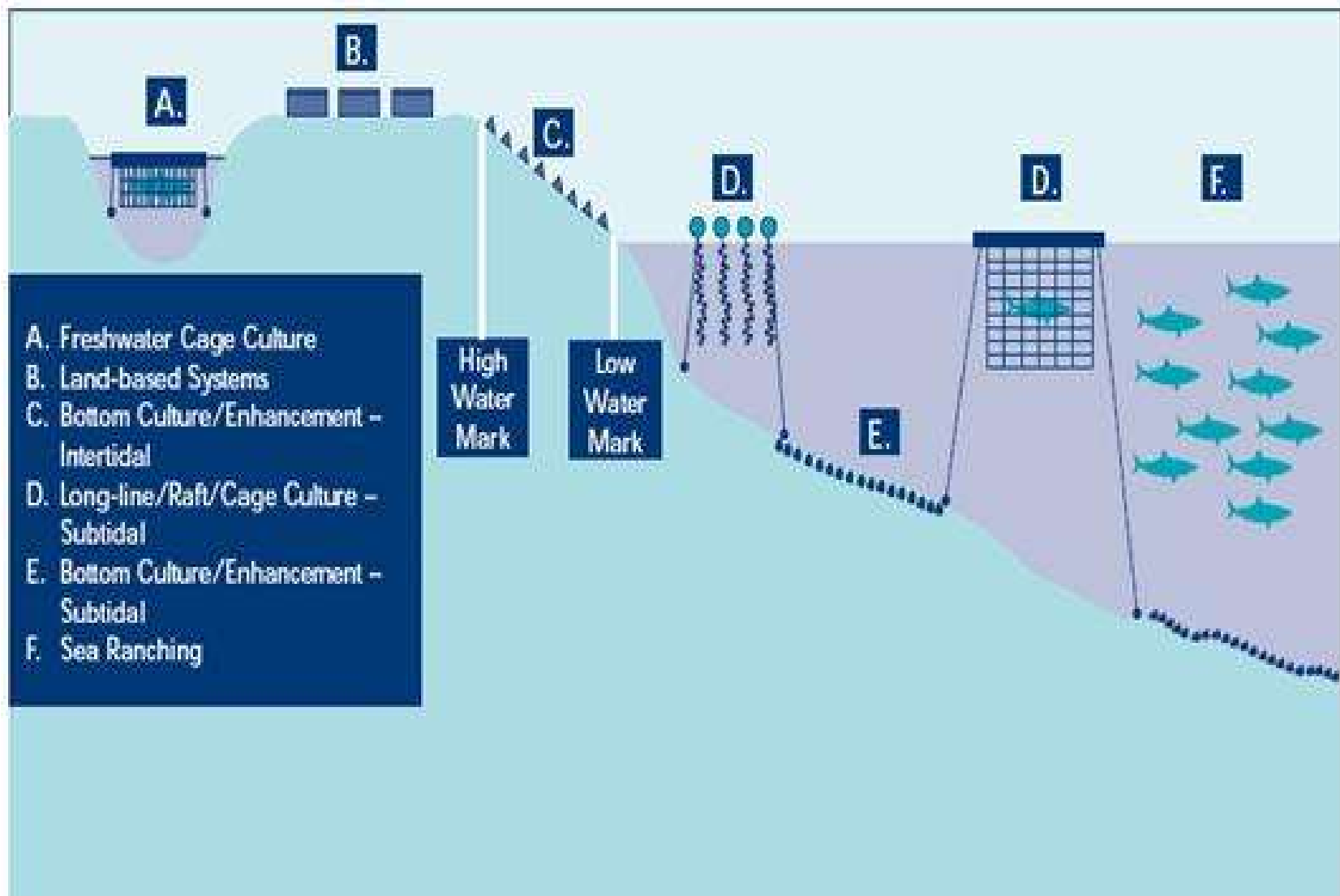
e. Giải quyết khó khăn tài chính

- Nguồn vốn tư nhân: tham gia của các ngân hàng thương mại
- Vốn phát triển nông thôn: ngân hàng NN/ ngân hàng chính sách XH, v.v.
- Tùy thuộc vào các quy định và khung pháp lý
- Chưa cụ thể cho NTTS hay ngành thủy sản nói riêng
- Hướng đến nền sản xuất thân thiện môi trường
- Phối hợp đa ngành (interdisciplinary)
- Đưa vào kế hoạch quốc gia và các chương trình ưu tiên cho ngành
- **Khó khăn:** tín dụng cho nông thôn và nền sản xuất nhỏ lẻ; vai trò quan trọng của NGOs

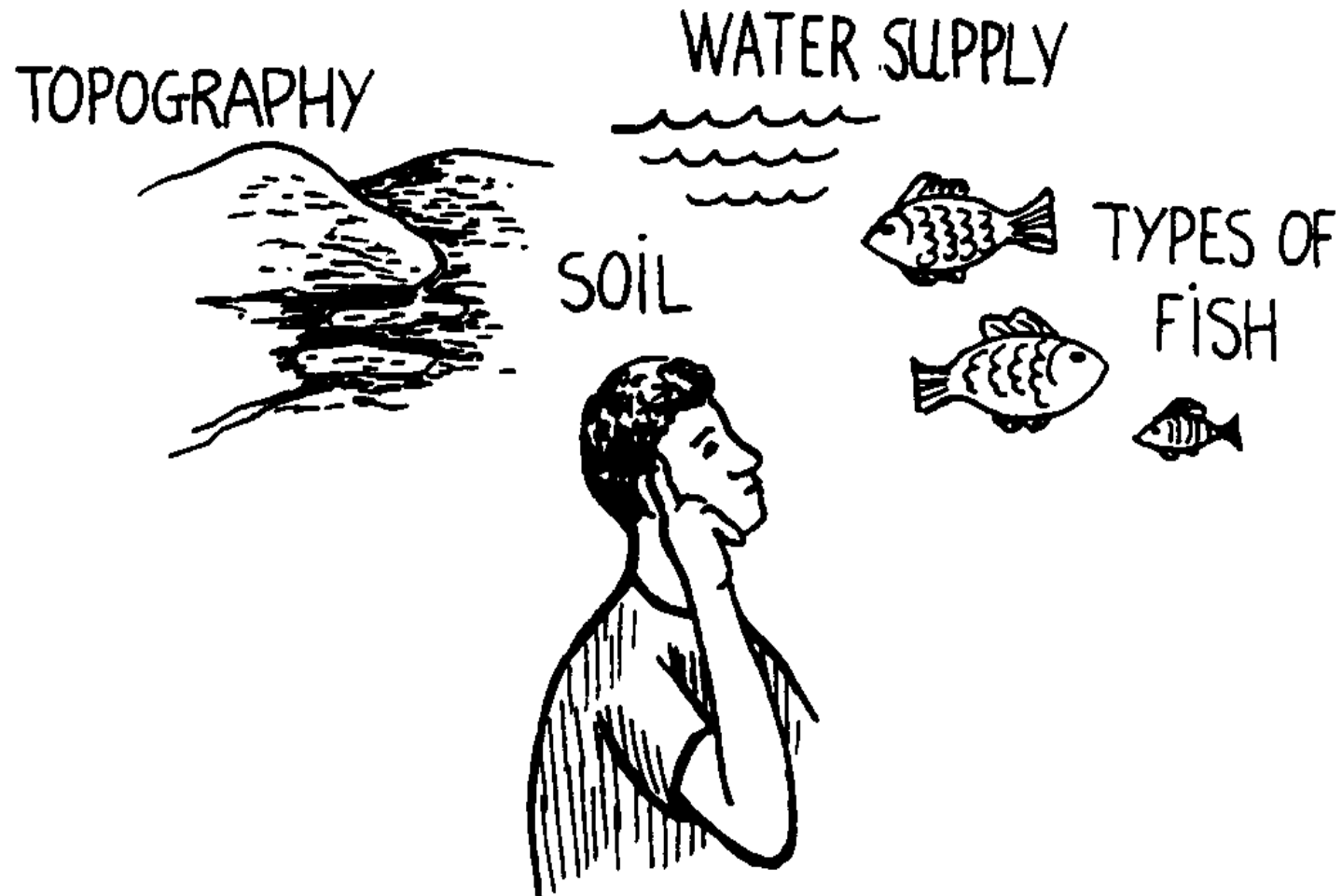
Tiềm năng phát triển NTTS ở các vùng sinh thái khác nhau

- Vùng đất ven bờ (600.000 ha, 2007)
- Vùng nước thềm lục địa (continental shelf of the EEZ) (600.000 ha của 1 triệu km² phù hợp-VASEP)
- Các vấn đề cần quan tâm:
  - Quyền sử dụng (chuyển nhượng, thời hạn, gia hạn)
  - Mâu thuẫn sử dụng tài nguyên (giải pháp? vd: 3 dậm)
  - Luật và chính sách (hỗ trợ cho dự án tốt: tài chính, pháp lý, thuế)
- Vùng thủy nội địa: sông, suối, hồ, ao

Tiềm năng?

Chọn mô hình nào đây?

Nguyên lý chọn

Loại
sản
phẩm

Dinh
dưỡng
mức
cao

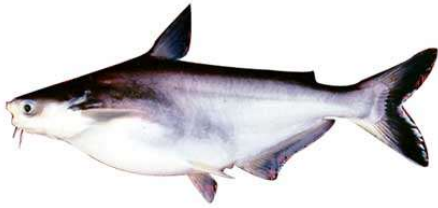
Dinh
dưỡng
mức
thấp

- Tài nguyên đầu vào lớn
- Giá trị cao → người giàu
- Thị trường nhỏ
- Kỹ thuật cao
- Tác động môi trường nhiều

- Đầu vào ít
- Giá trị thấp → người thu nhập hạn chế
- Thị trường lớn
- Kỹ thuật không cao
- Ít tác động môi trường

Food security

High quality

Thâm canh (intensive)

- Mật độ cao
- Thức ăn cung cấp hoàn toàn
- Có hệ thống cung cấp oxy/thay nước
- Các vật liệu đầu vào khác...

Hệ thống nuôi kết hợp (integrated aquaculture systems)

- Mô hình VAC-B
- Mô hình kết hợp RNM
- Mô hình cá/tôm lúa

*Tận dụng tối ưu tài nguyên đầu vào;
Giảm thiểu nguồn gây ô nhiễm môi trường*

Nuôi lồng qui mô công nghiệp ở Việt Nam

24 10 2008

Công nghiệp mức vừa

Nuôi đấng chắn (pens)

- Ứng dụng ở các bãi ven bờ (hồ chứa, sông, biển, v.v.)
- Vật liệu: phân tre, lưới, đá, v.v.
- Tận dụng được thủy vực tự nhiên, không tốn chi phí cấp thoát nước
- Đối tượng nuôi: cá, tôm, cua, nhuyễn thể, v.v

1.4- BỂ (tanks and raceways)

- Có thể tận dụng được những vùng đất không thích hợp cho NTTS
- Có thể trong nhà, ngoài trời
- Hình dạng – kích cỡ: vài chục lít tới vài trăm khối; dạng tròn, vuông, chữ nhật
- Đối tượng nuôi: cá con, ấu trùng nhuyễn thể, ấu trùng giáp xác, tảo, cá thịt có giá trị cao, cá cảnh, nuôi cá sinh sản

Nuôi trong bể composite

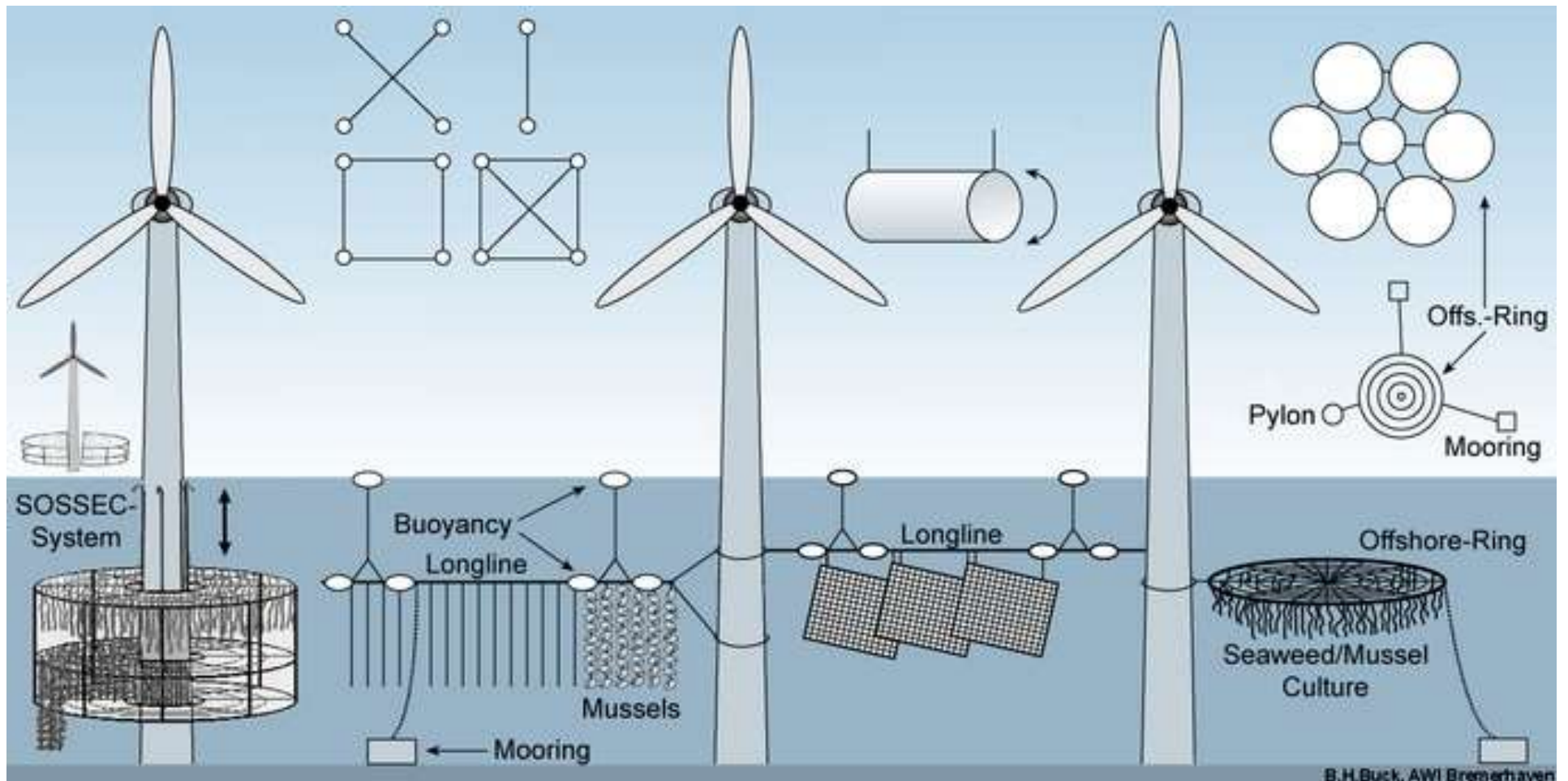

(tt)

- Hệ thống bể nước chảy liên tục: thường dạng hẹp dài, nước cấp thoát liên tục; thích hợp với những loài sống ở suối cạn, bơi lội ngược dòng
- Yêu cầu phải gần dòng suối nước chất lượng tốt

Bè dây treo (rafts)(add pictures)

- Tận dụng thủy vực tự nhiên (sông, hồ, biển)
- Tận dụng thức ăn tự nhiên
- Đối tượng nuôi-trồng: nhuyễn thể 2 mảnh vỏ, rong
- Dùng dây treo (có thể có túi lưới)

Khay nuôi nhuyễn thể

Mức độ thâm canh

- Thâm canh (intensive)
  - Thức ăn nhân tạo hoàn toàn
  - Mật độ cao nhất đạt được tùy thuộc vào khả năng duy trì chất lượng nước
  - Thông thường: mật độ thấp nhất trong ao, cao hơn trong lồng/ bè, cao nhất trong bể/bể nước chảy
  - Năng suất cao, chi phí cao
  - Yêu cầu năng lượng cung cấp lớn (thức ăn, sục khí, lọc nước, bơm nước, v.v.)

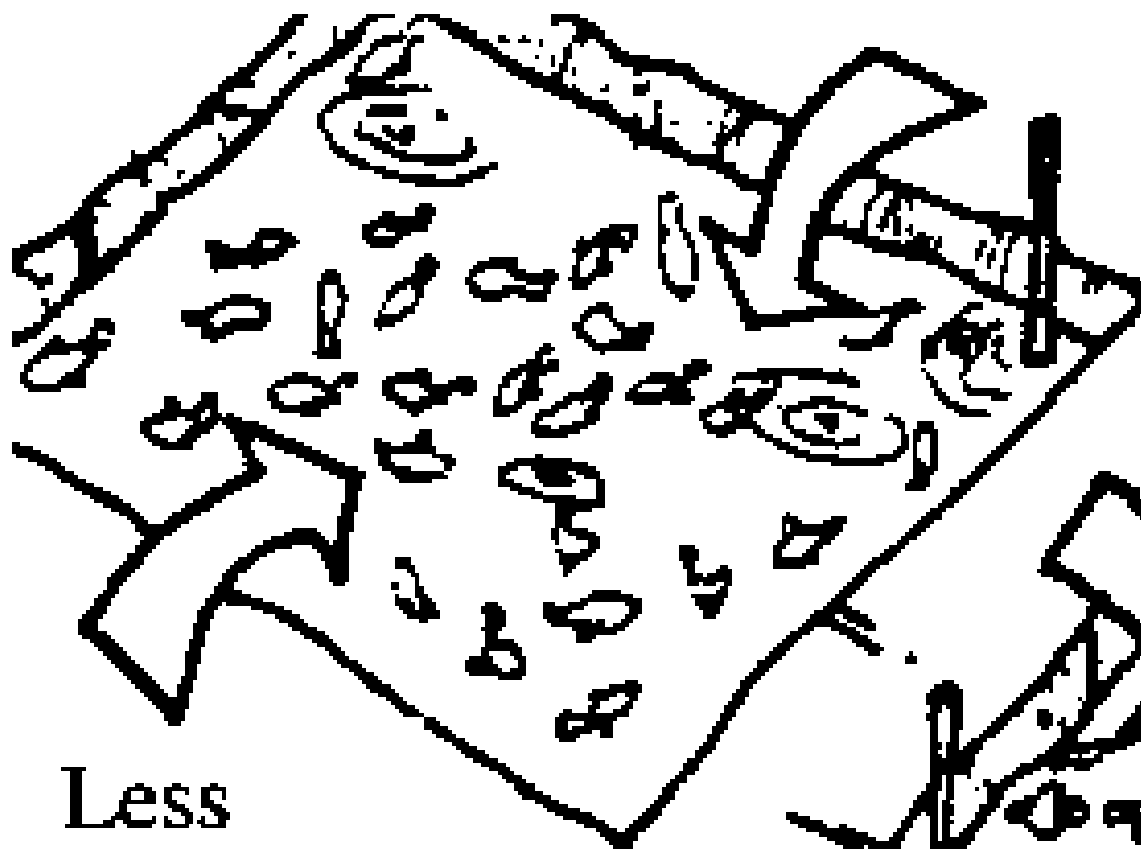
(tt)

- Quảng canh (extensive)
  - Dựa chủ yếu vào tự nhiên để thỏa mãn nhu cầu thức ăn, duy trì chất lượng nước, v.v.
  - Hạn chế năng lượng đầu vào (phân xanh, phân chuồng, không cần sục khí)
  - Mật độ thả thấp (<500 kg/ha)
  - Đối tượng nuôi: cá ăn mùn bã hữu cơ, tảo & giá trị sản phẩm không cao, ốc 2 mảnh, rong biển,

(tt)

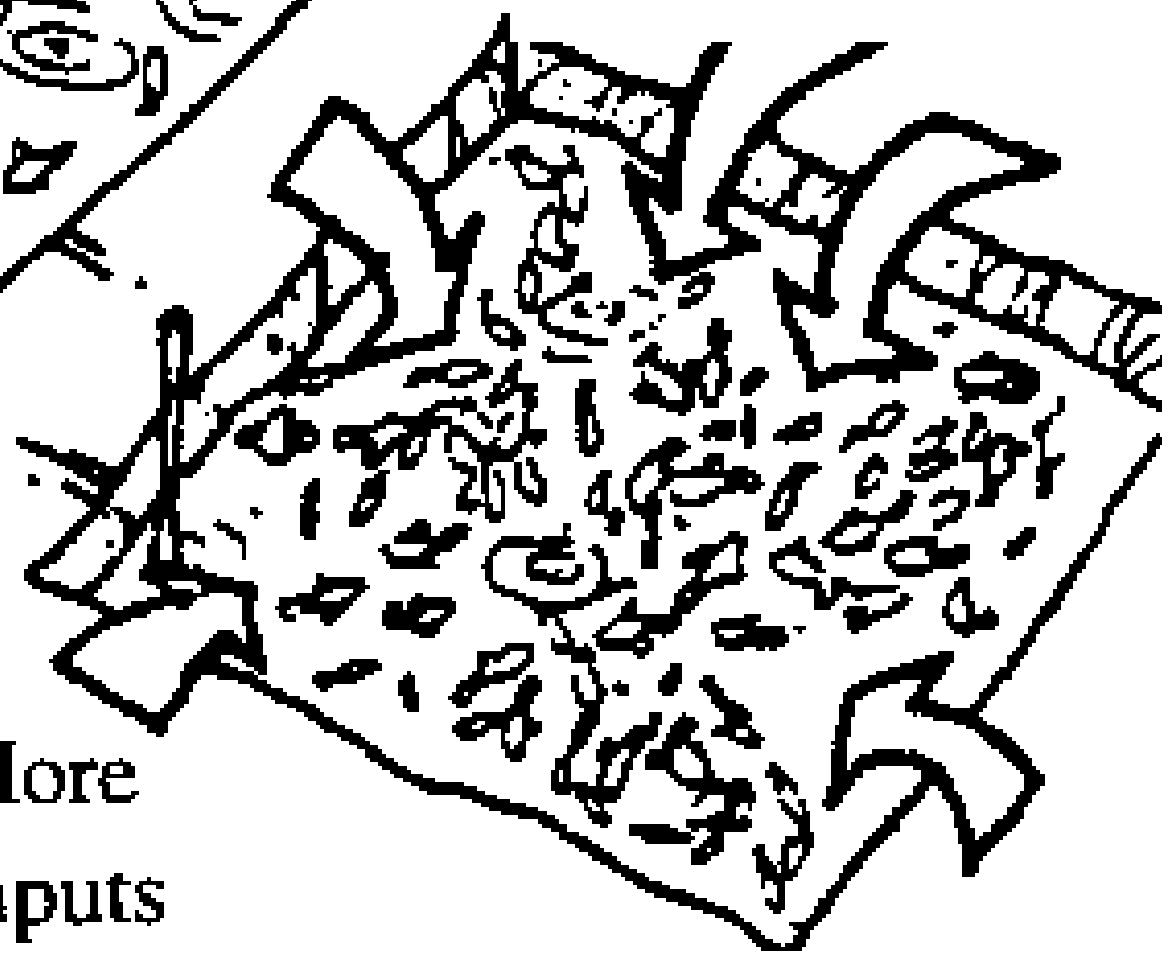
- Bán thâm canh (semi-intensive): là trung gian giữa 2 hình thức trên
- Nuôi ghép (polyculture)
  - Tận dụng hết không gian
  - Tận dụng hết thức ăn
  - Ghép nhiều loài, ghép nhiều cỡ

- Các hệ thống nuôi kết hợp (integrated agri-aquaculture systems)
  - Ví dụ chăn nuôi- trồng trọt- thủy sản
  - Tận dụng tối ưu đất, nước, chất dinh dưỡng
  - Giảm thiểu nguồn gây ô nhiễm môi trường

Fertilizer,
Pesticides,
Feeds

Less
inputs

More
inputs

Nuôi ao nước tù (Static systems)

- Không thay nước (có thể bù thêm)
- Thường là quảng canh

Hệ thống mở (open systems)

- Thủy vực lớn (hồ tự nhiên, hồ chứa, biển, v.v.)
- Chất lượng nước được duy trì bởi các quá trình tự nhiên
- Bè nuôi các đối tượng ăn thịt trên biển hay cửa sông ven biển; là hệ thống intensive
- Bè treo nuôi nhuyễn thể 2 mảnh hay rong; là hệ thống quảng canh

24 10 2008

(tt)

- Chi phí hoạt động ít do sử dụng dòng chảy tự nhiên
- Chi phí thức ăn và đầu tư cơ bản khác nhau tùy theo hệ thống
- Chọn nơi thích hợp là một khó khăn
- Quản lý bệnh và dịch hại là vô cùng khó khăn, phải phù hợp với những qui định khắc khe ở nhiều quốc gia

Hệ thống bán kín (semi-closed systems)

- Trung gian của hệ thống nước tù và hệ thống mở về mức độ trao đổi nước với môi trường ngoài
- Sự khác biệt với hệ thống mở là việc cấp nước vào hệ thống được thực hiện định kỳ
- Nước sau khi sử dụng qua hệ thống thường được trả lại thủy vực tự nhiên

(tt)

- Mức độ thay nước tăng → chất lượng nước được duy trì ở mức tốt với điều kiện nguồn cấp tốt
- Mức thay nước tăng → sản lượng tăng nhưng chi phí sản xuất thường tăng
- Mức thay 5-10% cho extensive đến 30-40% mỗi ngày cho intensive systems

Hệ thống kín/tuần hoàn (recirculating systems)

- Ít có liên hệ đến thủy vực ngoài
- Tỷ lệ thay nước tối thiểu
- Chi phí xây dựng hệ thống cao
- Chủ động nguồn nước, nuôi mật độ cao, trại đặt gần thị trường tiêu thụ

Các thuận lợi và khó khăn của hệ thống tuần hoàn

Đặc điểm	Thuận lợi	Khó khăn
Ít thay nước ra môi trường ngoài	Có thể kiểm soát nghiêm ngặt	Chi phí xây dựng cao
Điều khiển chất lượng nước nghiêm ngặt	Không bị ảnh hưởng bởi thời tiết	Chi phí hoạt động cao
Nuôi mật độ cao	Dễ loại bỏ địch hại	Cần quản lý chặt chẽ
Năng suất cao	Ít bị nhiễm bệnh	Nếu có bệnh xảy ra, thì việc lây lan vô cùng nghiêm trọng
	Quản lý cho ăn dễ	
	Ít tác động môi trường	
	Cần ít nước cấp	